

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग

वन अधिकाऱ्यांकरिता विभागीय परीक्षा

मुंबई, शनिवार, दिनांक ३ मार्च २०१८

[वेळ : सकाळी १०-०० ते दुपारी १-००]

(एकूण गुण-१५०)

पेपर क्रमांक १

लॅन्ड रेव्हेंयू व क्रिमिनल लॉ, वगैरे

(पुस्तकांसह)

- सूचना.**—(१) उत्तरपत्रिकेच्या आतील भागात कोठेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतःचे किंवा इतराचे नाव, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल.
- (२) उमेदवाराने प्रत्येक प्रश्नातील उपप्रश्नांची उत्तरे एकत्र सोडवावयाची आहेत. प्रश्नातील एक उपप्रश्न एकीकडे व दुसरा दुसरीकडे (काही पृष्ठे सोडून वा अन्य प्रश्न सोडवून तदनंतर) सोडविल्यास दुसरा दुर्लक्षित केला जाईल.
- (३) प्रश्नांची उत्तरे मराठी वा इंग्रजी एकाच भाषेत लिहावयाची आहेत.
- (४) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. अतिरिक्त प्रश्नाचे गुण दिले जाणार नाहीत.
- (५) पुस्तकातून सरसकट नक्कल करू नये.

	गुण
१. टिपा लिहा (कोणत्याही पाच) :—	५०
(अ) गावठाण	
(ब) संबंधित कुळ वहिवाट कायदा	
(क) शासनाकडे विहित असलेली झाडे व जंगले	
(ड) लाकडे तोडण्याचे व त्यांच्या पुरवठ्याचे नियम वगैरे	
(इ) जमिनीवरील अतिक्रमणे दूर करण्याविषयी पद्धती	
(फ) हद्दी व हद्दीच्या निशाण्या.	
२. धारण जमिनीच्या झाडांवरील हक्क या संदर्भात महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियमातील कलम २५ नुसार स्पष्टीकरण द्या.	१५
३. निस्तारपत्रकाविषयी सविस्तर स्पष्टीकरण द्या.	१५
४. अधिकार अभिलेख या विषयी महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियमातील तरतुदी स्पष्ट करा.	१५
५. भूमापन अधिकारी यांची पदनामे व कर्तव्ये याविषयी संक्षिप्त माहिती लिहा.	१५

६. जोड्या जुळवा :-

“ अ ” गट

(अ) वरिष्ठ पोलीस अधिकाऱ्याची कर्तव्ये

(ब) किरकोळ गुन्हाप्रकरणी विशेष समन्स

(क) दोषारोपांमधील तपशील

(ड) एकापेक्षा अधिक गुन्हांसंदर्भातील खटला

(इ) फिर्याद मागे घेणे

“ ब ” गट

(१) फौजदारी प्रकरण संहिता,
कलम २०६.

(२) फौजदारी प्रकरण संहिता,
कलम ३६.

(३) फौजदारी प्रकरण संहिता,
कलम २२०.

(४) फौजदारी प्रकरण संहिता,
कलम २५७.

(५) फौजदारी प्रकरण संहिता,
कलम २११.

७. कोणत्याही तीन प्रकरणी सविस्तर टिप्पणी लिहा :-

(अ) भारतीय दंड संहिता, १८६० मधील दुखापतीशी संबंधित कलम ३१९ ते ३२३ मधील तरतुदी.

(ब) भारतीय दंड संहिता, १८६० मधील चोरलेल्या मिळकती संदर्भातील कलम ४१० ते ४१४ मधील तरतुदी.

(क) भारतीय पुरावा कायद्यामधील साक्षीदारांसंदर्भातील (प्रकरण ९ नुसार) तरतुदी.

(ड) भारतीय फौजदारी प्रक्रिया संहितेतील अटक केलेल्या व्यक्तीच्या वैद्यकीय तपासणी संदर्भातील तरतुदी.

१०

३०

MAHARASHTRA PUBLIC SERVICE COMMISSION

DEPARTMENTAL EXAMINATION FOR FOREST OFFICERS

MUMBAI, SATURDAY, 3RD MARCH 2018

[TIME—10-00 A.M. TO 1-00 NOON]

(TOTAL MARKS—150)

PAPER I

LAND REVENUE AND CRIMINAL LAW, ETC.

(With Books)

- Instruction.*—1) Candidate should not write roll number, any name (including his/her own), signature, address or any indication of his/her identity anywhere inside the answer book otherwise he/she will be penalized.
- (2) Candidates are expected to answer all the sub-questions of a questions together, if sub-questions of a question is attempted elsewhere (after leaving a few pages or after attempting another questions) the later sub-question shall be overlooked.
- (3) Answers are to be written in one language only either in **Marathi** or in **English**.
- (4) Solve only *five* questions.
- (5) Don't copy from book.

	Marks
1. Write short notes (only <i>five</i>) :—	50
(a) Gaathan	
(b) Relevant Tenancy Law	
(c) Trees and forest belonging to Forest Department.	
(d) Cutting of Trees and Rules of supply of trees.	
(e) Removal of Encroachment.	
(f) Boundaries and Demarcation of Boundary.	
2. Give explanation on right of trees on the land held under Maharashtra Land and Revenue Code, 1966, Section 25.	15
3. Give explanation on Nistar Patrak.	15
4. Explain provisions on Record of Right as per Maharashtra Land Revenue Code, 1966.	15
5. Write short note on designations and duties of Survey Officers.	15
6. Match the following :—	10
‘A’ Group	‘B’ Group
(a) Duties at Senior Police Officer	(i) Indian Penal Code, Section 206.
(b) Special summons in petty offence	(ii) Indian Penal Code, Section 36.
(c) Details of charge-sheet	(iii) Indian Penal Code, Section 220.
(d) Suit in case of multiple crimes	(iv) Indian Penal Code, Section 257.
(e) Withdrawal of Petition	(v) Indian Penal Code, Section 211.

7. Write note in detail (only *three*) :—

30

- (a) Explain “ Hurt ” under Section 319 to Section 323 of Indian Penal Code, 1860.
 - (b) Explain “ Receiving of stolen property ” under section 410 to 414 of I.P.C., 1860.
 - (c) Explain provisions of “ Witness under The Indian Evidence Act, 1872 ”.
 - (d) Explain medical check up of arrested person under I.P.C.
-

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग

वन अधिकाऱ्यांकरिता विभागीय परीक्षा
मुंबई, शनिवार, दिनांक ३ मार्च २०१८
[वेळ : दुपारी २-३० ते सायंकाळी ५-३०]

(एकूण गुण-१५०)

पेपर क्रमांक २

फॉरेस्ट लॉ आणि इंडियन फॉरेस्ट ॲक्ट, वगैरे

(पुस्तकांशिवाय)

- सूचना.—(१) उत्तरपत्रिकेच्या आतील भागात कोठेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतःचे किंवा इतराचे नाव, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल.
- (२) उमेदवाराने प्रत्येक प्रश्नातील उपप्रश्नांची उत्तरे एकत्र सोडवावयाची आहेत. प्रश्नातील एक उपप्रश्न एकीकडे व दुसरा दुसरीकडे (काही पृष्ठे सोडून वा अन्य प्रश्न सोडवून तदनंतर) सोडविल्यास दुसरा दुर्लक्षित केला जाईल.
- (३) प्रश्नांची उत्तरे मराठी वा इंग्रजी एकाच भाषेत लिहावयाची आहेत.
- (४) उत्तर लिहितांना संबंधित अधिनियम, कलमे, नियम इत्यादींचा उल्लेख करावा.

गुण

१. (अ) भारतीय वन अधिनियम, १९२७ नुसार खालील बाबींच्या व्याख्या लिहा :—

१०

- (१) वन अधिकारी
- (२) वन अपराध
- (३) गुरेढोरे
- (४) नदी
- (५) वनोत्पादन.

(ब) वन्यजीव (संरक्षण) अधिनियम, १९७२ नुसार खालील बाबींच्या व्याख्या लिहा :—

१०

- (१) अधिवास
- (२) शिकार
- (३) जमीन
- (४) वन्यजीव
- (५) वन्यप्राणी.

२. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा :—

३०

- (अ) राष्ट्रीय जैवविविधता प्राधिकरणाची कर्तव्ये व अधिकारांचे वर्णन करा.
- (ब) अभयारण्य घोषित करण्याची संपूर्ण प्रक्रिया सविस्तर लिहा.
- (क) भारतीय वन अधिनियम, १९२७ अन्वये अधिसूचित वनोपजाची व्याख्या स्पष्ट करून जप्त वाहने सरकारजमा करण्याची कार्यवाही विशद करा.

३. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा :— ३०
- (अ) वन्य जीव (संरक्षण) अधिनियम, १९७२ अंतर्गत विनिर्दिष्ट वनस्पतींचे संरक्षणासाठी उपलब्ध तरतुदींचे विस्तृत वर्णन करा.
- (ब) राष्ट्रीय वन्य जीव मंडळाची संरचना व कर्तव्ये स्पष्ट करा.
- (क) वन्य जीव, प्राणीजन्य वस्तू व शिकार स्मारके यांचा व्यापार किंवा वाणिज्य व्यवहार बाबत कायद्यातील तरतुदींबाबत विस्तृत वर्णन करा.
४. रिकाम्या जागा योग्य शब्द / आकड्याद्वारे भरा :— २०
- (अ) राज्य शासन कोणतेही राखीव वन कोणत्याही गावकीकडे कलम आणि उप कलम अन्वये “ ग्रामवन ” म्हणून अभिहस्तांकित करू शकेल.
- (ब) भारतीय वन अधिनियम, १९२७ चे कलमान्वये वनोपज शासनाचे मालकीचे आहे असे समजले जाते.
- (क) भारतीय वन अधिनियम, १९२७ चे कलम व अन्वये घडलेले वन अपराध तडजोडीस पात्र नाही.
- (ड) भारतीय वन अधिनियम, १९२७ चे कलम उप-कलम अन्वये वन अधिकारी यांना वारंटशिवाय अटक करून न्यायालयासमोर हजर करण्याचे अधिकार आहे.
- (इ) भारतीय वन अधिनियम, १९२७ चे कलम नुसार प्रत्येक वन अधिकारी/पोलीस अधिकारी यांना वन अपराधांना प्रतिबंध करण्याचे अधिकार आहेत.
- (फ) वन्य जीव (संरक्षण) अधिनियम, १९७२ चे कलम अनुसार वन अधिकाऱ्यांना अभयारण्य/राष्ट्रीय उद्यानातून अतिक्रमण हटविण्याचे अधिकार आहेत.
- (ग) वन्य जीव (संरक्षण) अधिनियम, १९७२ चे कलम अन्वये वन्य जीव अपराधास उद्युक्त करणे म्हणजे अपराध केला असे समजले जाईल.
- (ह) वन्य जीव (संरक्षण) अधिनियम, १९७२ चे कलम नुसार वन अधिकारी यांना सक्षम न्यायालयाकडून दखल घेण्यासाठी न्यायालयात तक्रार दाखल करण्याचे प्रावधान आहे.
- (य) वन्य जीव (संरक्षण) अधिनियम, १९७२ चे कलम अन्वये उप वनसंरक्षक दर्जापेक्षा कमी नाही असा अधिकारी तडजोड करण्यास सक्षम आहे.
- (र) वन्य जीव (संरक्षण) अधिनियम, १९७२ चे परिशिष्ट मध्ये ‘ खवले मांजर ’ (पॅगोलिन) या प्राण्याचा समावेश आहे.
५. खालीलपैकी कोणत्याही दहा प्रश्नांची उत्तरे लिहा :— ५०
- (अ) वन हक्क कायदा, २००६ अन्वये वन हक्क मान्य करण्याची प्रक्रिया थोडक्यात विशद करा.
- (ब) वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत वनजमीन वनेत्तर कामासाठी वळती करण्यासाठीची प्रक्रिया विशद करा.
- (क) महाराष्ट्र खाजगी वने (संपादन) अधिनियम, १९७५ च्या मुख्य तरतुदी विशद करा.
- (ड) वन्य जीव (संरक्षण) अधिनियम, १९७२ मधील कलम ११ चे महत्त्व विशद करा.
- (इ) महाराष्ट्र वृक्षतोड (नियमन) अधिनियम, १९६४ अंतर्गत “ वृक्ष अधिकारी ” यांना असलेले अधिकार विशद करा.
- (फ) वन्य जीव (संरक्षण) अधिनियम, १९७२ चे परिशिष्टात अंतर्भूत असलेल्या पाच वनस्पतींची नावे लिहा.

- (ग) भारतीय वन अधिनियम, १९२७ नुसार “ प्राधिकृत अधिकारी ” यांची भूमिका व कर्तव्ये विशद करा.
- (ह) “ केंद्रीय प्राणी संग्रहालय प्राधिकरण ” याची संरचना व कार्ये थोडक्यात विशद करा.
- (य) भारतीय वन अधिनियम, १९२७ नुसार राखीव वनात प्रतिबंधित असलेल्या बाबी विशद करा.
- (र) ‘ वृक्ष अधिकारी ’ व ‘ प्राधिकृत अधिकारी ’ यांच्यातील फरक स्पष्ट करा.
- (ल) भारतीय वन अधिनियम, १९२७ नुसार “ जप्ती ” व “ सरकारजमा ” यातील फरक स्पष्ट करा.

MAHARASHTRA PUBLIC SERVICE COMMISSION

DEPARTMENTAL EXAMINATION FOR FOREST OFFICERS

MUMBAI, SATURDAY, 3RD MARCH 2018

[TIME—2-30 P.M. TO 5-30 P.M.]

(FULL MARKS—150)

PAPER II

FOREST LAW AND INDIAN FOREST ACT, ETC.

(Without Books)

- N.B.*— (1) Candidate should not write roll number, any name (including his/her own), signature, address or any indication of his/her identity anywhere inside the answer book otherwise he/she will be penalized.
- (2) Candidates are expected to answer all the sub-questions of a questions together, if sub-questions of a question is attempted elsewhere (after leaving a few pages or after attempting another questions) the later sub-question shall be overlooked.
- (3) Answers are to be written in one language only either in **Marathi** or in **English**.
- (4) Quote relevant Act, Section and Rule in the answer.

	Marks
1. (a) Give legal definition of the following terms as per I.F.A., 1927 :—	10
(i) Forest Officer	
(ii) Forest Offence	
(iii) Cattle	
(iv) River	
(v) Forest Produce.	
(b) Give legal definition of the following terms as per W.P.A., 1972 :—	10
(i) Habitat	
(ii) Hunting	
(iii) Land	
(iv) Wild life	
(v) Wild animal.	
2. Answer any <i>two</i> of the following :—	30
(a) Describe the functions and powers of the National Biodiversity Authority.	
(b) Describe the process of declaration of Sanctuary.	
(c) Define “ Notified forest produce” and describe the procedure for confiscation of seized vehicle under Indian Forest Act, 1927.	

	Marks
3. Answer any <i>two</i> of the following :— (a) Describe the provisions available under Wild life Protection Act, 1972 for Protection of Specified Plants. (b) Describe the Constitution and duties of the National Board for Wild life. (c) Describe the relevant provisions related to trade or commerce in wild animals, Animal articles and trophies.	30
4. Fill in the blanks with appropriate words/figures :— (a) The State Government under IFA, 1927 may assign a reserved forest to village community under section sub-section which shall be called “Village Forest”. (b) Presumption that forest produce belongs to Government is provided under section of IFA, 1927. (c) Offences under sections and are not compoundable as per IFA, 1927. (d) A Forest Officer may arrest a person without warrant under section sub-section and produce him before the Court as per sub-section of section of IFA, 1927. (e) A Forest Officer or Police Officer is empowered under section to prevent Commission of Forest Offence under IFA, 1927. (f) Power to remove encroachment from a Sanctuary or National Park are given to Forest Officers under section of WPA, 1972. (g) Abetment of wild life offence is covered under section of the WPA, 1972. (h) A Forest Officer has to file a complaint before Court under section of the WPA, 1972 for taking cognizance by the Court. (i) Section empowers Officer not below the rank of DCF to compound wild life Offences under WPA, 1972. (j) Pangolin is included in Schedule of WPA, 1972.	20
5. Answer any <i>ten</i> of the following :— (a) Briefly explain the procedure for recognizing claims under Forest Rights Act, 2006. (b) Briefly explain the procedure for diversion of forest land for non-forestry purposes under Forest Conservation Act, 1980. (c) Explain the salient features of the Maharashtra Private Forests (Acquisition) Act, 1975. (d) Explain significance of section 11 of the WPA, 1972. (e) Describe the power of the Tree Officer under Maharashtra Tree Felling (Regulation) Act, 1964. (f) Enlist five plants included in the schedule of WPA, 1972. (g) Explain the role and functions of an “Authorized Officer” as per IFA, 1927.	50

- (h) Briefly explain the Constitution and functions of the Central Zoo Authority.
 - (i) Explain briefly the Acts prohibited in Reserved Forests under IFA, 1927.
 - (j) Distinguish between Tree Officer and Authorised Officer.
 - (k) Distinguish between Seizure and Confiscation as per IFA, 1927.
-

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग

वन अधिकाऱ्यांकरिता विभागीय परीक्षा

मुंबई, रविवार, दिनांक ४ मार्च २०१८

[वेळ : सकाळी १०-०० ते दुपारी १-००]

(एकूण गुण-१५०)

पेपर क्रमांक ३

प्रोसिजर आणि अकारुन्ट्स

(पुस्तकांसह)

- सूचना.—(१) उत्तरपत्रिकेच्या आतील भागात कोठेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतःचे किंवा इतराचे नाव, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल.
- (२) उमेदवाराने प्रत्येक प्रश्नातील उपप्रश्नांची उत्तरे एकत्र सोडवावयाची आहेत. प्रश्नातील एक उपप्रश्न एकीकडे व दुसरा दुसरीकडे (काही पृष्ठे सोडून वा अन्य प्रश्न सोडवून तदनंतर) सोडविल्यास दुसरा दुर्लक्षित केला जाईल.
- (३) प्रश्नांची उत्तरे मराठी वा इंग्रजी एकाच भाषेत लिहावयाची आहेत.
- (४) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. पाच प्रश्नांपेक्षा जास्त प्रश्न सोडविल्यास जास्तीच्या प्रश्नांना गुण दिले जाणार नाही.
- (५) उत्तराच्या पुष्ट्यर्थ नियमातील तरतुदी आवश्यक असतील तेथे नमूद करा.
- (६) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

गुण

१. (अ) इंग्रजीत संपूर्ण विस्तारित स्वरूपात लिहा :—

१०

- (१) A.P.C.C.F. (R.E. and T.) (२) V.E.D.C.
 (३) D.C.P.S. (४) D.C.R.G.
 (५) M.O.E.F. and C.C. (६) C.A.M.P.A.
 (७) O.I.G.S. (८) B.D.S.
 (९) S.F.D.A. (१०) C. and A.G.

(ब) खालील अधिकाऱ्यांची कर्तव्य थोडक्यात विशद करा :—

२०

- (१) वनरक्षक (२) वन परिक्षेत्र अधिकारी
 (३) प्रशासकीय अधिकारी (४) सहायक वनसंरक्षक.

२. थोडक्यात टिप्पणी लिहा (कोणत्याही पाच) :—

३०

- (अ) मोजमाप पुस्तिका
 (ब) रोखवहीतील नोंदी
 (क) बयाना रक्कम
 (ड) नागरी बांधकामासाठी उप वनसंरक्षकाचे तांत्रिक मंजूरीचे अधिकार
 (इ) रद्द, गहाळ, मुदतबाह्य धनादेश
 (फ) मानद वन्यजीव रक्षक.

३. शासकीय सेवेतून निवृत्तीचे विविध प्रकार सांगून निवृत्तीनंतर विविध देय लाभांची माहिती द्या.

३०

४. किरकोळ व जबर शिक्षांचे प्रकार नमूद करा व महाराष्ट्र नागरी सेवा (शिस्त व अपील) नियम, १९७९ अंतर्गत वनपरिक्षेत्र अधिकारी या पदासाठी, प्रकरणात शिक्षा दिल्या गेल्यानंतर अपीलाबाबत असलेली तरतूद विशद करा. (३५० शब्द मर्यादित) ३०
५. (अ) फरक स्पष्ट करा (कोणतेही तीन) :- १५
- (१) साठा चित्र नकाशा व उपचार नकाशा
 - (२) सेवेतून बडतर्फ करणे व सेवेतून काढून टाकणे
 - (३) कूप व वन कक्ष
 - (४) तांत्रिक मान्यता व प्रशासकीय मंजूरी.
- (ब) सविस्तर कार्यपद्धती वर्णन करा :- १५
- (१) इमारती मालाची संभाव्य किंमत निश्चिती
 - (२) राखीव वन घोषित करणे
 - (३) प्रमाणक लिहिणे.
६. मुख्य वनसंरक्षक पदाचे स्थापत्यविषयक तांत्रिक, प्रशासकीय मंजूरीसंबंधात, आस्थापना विषयासंबंधात, वन गुन्हे संबंधात प्रदान अधिकाराबाबत सविस्तर माहिती द्या. ३०

MAHARASHTRA PUBLIC SERVICE COMMISSION

DEPARTMENTAL EXAMINATION FOR FOREST OFFICERS

MUMBAI, SUNDAY, 4TH MARCH 2018

[TIME—10-00 A.M. TO 1-00 NOON]

(FULL MARKS—150)

PAPER III

PROCEDURE AND ACCOUNTS

(With Books)

- N.B.*— (1) Candidate should not write roll number, any name (including his/her own), signature, address or any indication of his / her identity anywhere inside the answer book otherwise he / she will be penalized.
- (2) Candidates are expected to answer all the sub-questions of a questions together, if sub-questions of a question is attempted elsewhere (after leaving a few pages or after attempting another questions) the later sub-question shall be overlooked.
- (3) Answers are to be written in one language only either in **Marathi** or in **English**.
- (4) Answer any *five* questions. Answers of more than five questions will be ignored for assessment.
- (5) Quote relevant provisions wherever necessary in support of answers.
- (6) All questions carry equal marks.

	Marks
1. (a) Write full forms of the following :—	10
(i) A.P.C.C.F. (R.E. and T.) (ii) V.E.D.C.	
(iii) D.C.P.S. (iv) D.C.R.G.	
(v) M.O.E.F. and C.C. (vi) C.A.M.P.A.	
(vii) O.I.G.S. (viii) B.D.S.	
(ix) S.F.D.A. (x) C. and A.G.	
(b) Describe the duties of the following officers in brief :—	20
(i) Forest Guard (ii) Range Forest Officer	
(iii) Administrative Officer (iv) Assistant Conservator of Forests.	
2. Write short note (any <i>five</i>) :—	30
(a) Measurement book	
(b) Entries in cashbook	
(c) Earnest money deposit	
(d) Powers of Dy. C.F. in relation to T.S. for civil works.	
(e) Cancelled, lost, lapsed cheque.	
(f) Honorary Wild life Warden.	

3. Give detailed information about the various types of retirement from service and list the entitlements of superannuation. 30
 4. List the different types of penalty under major and minor penalty and state the provisions regarding appeal, after awards of penalty in case of RFO under the provisions of the Maharashtra Civil Service (Discipline and Appeal) Rule, 1979. (Limited to 350 words). 30
 5. (a) Distinguish between the following (any *three*) :— 15
 - (i) Stock map and treatment map
 - (ii) Removal and dismissal from service
 - (iii) Coupe and compartment
 - (iv) Technical sanction and administrative approval.
 - (b) Describe the procedure in detail :— 15
 - (i) Fixation of upset price of timber in depot.
 - (ii) Declaration of reserved forests.
 - (iii) Writing of a voucher.
 6. Give detailed description of powers delegated to Chief Conservator of Forests in relation to technical sanction and administrative approval civil works, establishment matters, forest offences. 30
-